

Migrációs erőszak az államhatáron¹

Migration violence at the state border (MVSZB)

Éberhardt Gábor

Dr. PhD, kirendeltségvezető, rendőrségi főtanácsos, rendőr ezredes
Csongrád-Csanád Vármegyei Rendőr-főkapitányság,
Határrendészeti Kirendeltség Kiszombor
eberhardt.gabor@uni-nke.hu

*„Az embernek egy olyan módszerrel kell felülemelkednie minden emberi konfliktuson,
amely elutasítja a bosszút, az agressziót, a megtorlást.”*

Martin Luther King

Absztrakt

Cél: A tanulmány célja azt bemutatni, hogy Magyarország schengeni külső határszakaszán történt-e érdemi változás a befelé irányuló irreguláris migráció tipológiájában a 2015 óta eltelt időszakban.

Módszertan: A szerző a tudományos kutatómódszertan eszköztárát felhasználva végez hazai és nemzetközi forráskutatást, médiatanulmányozást. Adatkezelőtől kért adatok elemzésével, értékelésével készít összefoglaló értékelést, amely alkalmas lehet a vizsgált migrációs elemek értelmezésére, a folyamatok leírására, hipotézis felállítására.

Megállapítások: A tanulmány alapjául szolgáló kutatás eredményei alapján megállapítható, hogy Magyarország schengeni külső határszakaszán – dominánsan a szerbiai viszonylatban – a befelé irányuló irreguláris migrációs cselekmények során az államhatár őrizetét biztosító fizikai elemek és azt ellátók ellen a verbális agressziót fizikai támadások követték.

Érték: A tanulmány kutatómódszertani eredmények alapján mutatja be Magyarország szerbiai határviszonylatában bekövetkezett irreguláris migráció tipológiai változását az elmúlt években, a verbális és fizika erőszak megjelenését a jogellenesen bejutni szándékozók részéről.

¹ A szöveg lezárva 2022. szeptember 30-án.

Kulcsszavak: agresszió, erőszak, irreguláris migráció, rendészet

Abstract

Aim: The aim of the study is to show whether there has been a significant change in the phenotypical pattern of irregular inward migration at Hungary's Schengen external border since 2015.

Methodology: The author uses the tools of scientific research methodology to conduct domestic and international source research and media studies. By analysing and evaluating data requested from a data manager, the author prepares a summary report, which can be used to interpret the migration elements under investigation, to describe the processes and to formulate hypotheses.

Findings: According to the results of the research on which the study is based, it can be concluded that in the course of irregular migration activities in the Schengen external border of Hungary – predominantly in relation to Serbia – verbal aggression against physical elements and staff guarding the state border was followed by physical attacks.

Value: Based on research methodological findings, the study describes the typological changes in irregular migration actions in the Serbian border section of Hungary in recent years, the emergence of verbal and physical violence by those who seek to enter illegally.

Keywords: aggression, irregular migration, law enforcement, typology

Bevezető gondolatok

Az emberi vándorlás, mint a globális (Sassen, 2005) humán migráció ellenőrzött és dokumentált, illetve ellenőrizetlen és regisztrálatlan volta egyaránt napjaink részévé vált. A nagyszámú – ámde egységes – értelmezés hiánya miatt (például Annan, 2006; Nemzetközi Migrációs Szervezet, URL1; Európai Unió, URL2; Bellwood, 2015) tanulmányomban az államhatárt átlépő nemzetközi migrációt olyan globális társadalmi jelenségnek azonosítom, amelyben más országok állampolgárai és hontalanok személyes vagy családi okból, az úgynevezett szívó (pull) és a toló (push) faktorok súlyozott hatására tartósan, gyakran határozatlan időre elhagyják származási országukat.

Az állami szuverenitást is biztosítva – az emberi jogok tiszteletben tartásával – az arra kijelölt hatóságok ellenőrzést gyakorolnak az államhatáron be- és kilépő személyek, járművek felett. Ennek része az alkalmazott migrációs kontroll, amely alatt a reguláris és irreguláris migráció proaktív és biztonságot célzó

intézkedéseinek összességét értem. Ez adatokon és helyzetérékelésen alapuló, az aktuális migrációs mintázatnak megfelelő optimalizálási feladatokat foglalja magába a rendészet jogszerű, szakszerű és arányos eszközeinek összehangolt működtetésével.

Robert Ezra Park írta le 1928-ban publikált tanulmányában annak az embernek (wanderer/vándor) a migrációelméleti azonosítását, aki elhagyja származási helyét, és annak okától, céljától, időtartamától, társadalmi megítélésétől és egyéb jellemzőitől függetlenül értékeli (Park, 1928). Ez a fajta vándor kifejezés és annak általánosító tartalmú – aktuális jogi státuszától független – értelmezése már az első írásos emlékekben is megjelent, helytől, korszaktól, vallástól, ideológiától függetlenül. A migrációs folyamatot a világvallások spirituális leiratai, a lexikális és enciklopédikus keretek, a historiális történetek, a jogfejlődés értelmezései is követik, a vándor kifejezést alkalmazzák. A vándor szó mögötti, általánosan elfogadott értelmezés kiállta a történelem próbáját, a tanulni vágyó diáktól, a hitet terjesztő prédikátorig, az áruját értékesíteni szándékozó kereskedőig, a jobb megélhetésért hazájukat elhagyókig alkalmazza és egységesen értelmezi a köznyelv. Több kutató mellett Hautzinger (2018), valamint Chimienti & Solomos (2011) migráció ellenőrzöttségén alapuló gondolatait elfogadva és azokat képviselve az objektív értékek képviselője miatt preferálom tanulmányomban a vándor kifejezést.

A globális humán migráció értelmezéséhez indokolt az államhatár fogalmának értelmezése. Magyarországon az államhatár normatív meghatározását a 2007. évi LXXXIX. törvény az államhatarról 1. § Magyarország államhatára címmel találhatjuk. A nemzetközi jogban az államhatár az a síkok vetületeként megjeleníthető vonal, amely az adott állam területét elválasztja más államok területétől, illetve a „res communis omnium usus” (közös használt területek) természetű területektől és térségektől (Bruhács, 1999). Az államhatár egyik fő funkciója a fennhatóság térbeli keretként az, hogy befelé együtt tartsa, egymáshoz közelítse a lakosságot, kifelé pedig védelmet nyújtson másokkal szemben. Az államhatár fogalma és léte – az elhatárolás, korlátozás, védelem mellett – egyúttal az összekapcsoltságra, összekötöttségre is utalhat. Sallai János munkássága során rávilágít arra is, hogy az államhatár története a dokumentumokkal leírt ókori államokig vezethető vissza. Érdemi különbségek az államterület, az államhatár jelölésében, sértetlenségének biztosításában, átlépési feltételeinek szabályozásában ismerhetők fel (Sallai, 2004).

Illés Iván megfogalmazása szerint „... a határok rosszabb esetben nyílt sebek, jobb esetben behegedt sebhelyek a Föld arcán” (Illés, 2014). A CEASEVAL (Common European Asylum System EVALuation) 2019. évi kutatási eredményeinek összegzésében fogalmazódott meg az a megközelítés, amely

szerint: „*A térbeli határokat csak fizikai határként érzékelik (a vándorok) az országok között, más értelmezése nincs.*” Amennyiben az országok között húzódó határvonalakon a vándorok nem találták szembe magukat fizikai akadállyal, vagy élőerős, illetve technikai határőrizettel, úgy figyelmen kívül hagyták a területi korlátokat a migrációs úticéljuk elérése érdekében (Bernát, Fekete, Tóth & Sik, 2019). Ez az értelmezés szinkronitást mutat azzal, hogy „...*az ilyen áramlásokat gyakran a határokat kikerülő egyéni életstratégiáknak vagy az illegális mobilitás fekete piacának nevezik*” (Csizmadia, 2009).

Az államok a kialakulásuk idejétől kezdve tematikus szabályokat alkottak, és olyanfajta szervezeteket hoztak létre, amelyek fő feladata az államhatár sérthetlenségének védelme, a szabályozott belépési korlátok alkalmazása, a támadólag fellépő fegyveres egységek elrettentése, a nemzetgazdaság és kereskedelem védelme, az ország számára nemkívánatos személyek és események határon kívül tartása. Valamennyi állam monopolizálja a jogot annak meghatározására, hogy milyen feltételeknek történő megfeleléssel biztosítja a lehetőséget a területéhez történő hozzáféréshez, az oda történő belépéshez, az ottani tartózkodáshoz (Krasner, 1995).

Tanulmányomban rámutatok arra a kevésbé kutatott és publikált migrációtípológiai elemre, amely során az államhatáron irregulárisan bejutni szándékozó vándorok az államhatár őrizetét biztosító, azt támogató technika, az ott szolgálatot ellátók ellen agresszív verbális, valamint tényleges fizikai erőszakot alkalmaznak. Ezt a cselekményt azonosítom az államhatáron az irregulárisan bejutni szándékozó vándorok által, a jogsértő magatartás megakadályozására alkalmazott eszköz, humán erő elleni verbális és fizikai erőszakként.²

A forráskutatás eredményeként összegezhető, hogy az irreguláris migrációhoz, az államhatárhoz kapcsolódó hazai és nemzetközi irodalom a vándorokat jellemzően a sértetti oldalon mutatja be. Tanulmányomnak nem célja a migrációs erőszak bemutatása sem a kibocsájtó ország „push” faktorjaként, sem a tranzit- és/ vagy célország területén a vándorok sérelmére vagy általuk elkövetett erőszakos bűncselekményeként (Póczik, 2017).

Az egyik ilyen jelenség az államhatár őrizetét ellátók részéről azonosított xenofóbia, amely verbális és fizikai atrocitásban egyaránt megjelenhet (Éberhardt, 2019; Özgün, 2021). A magyar és a nemzetközi irodalom továbbá egyaránt rámutat arra a tényre, hogy az irreguláris migráció és a szervezett bűnözés, az embercsempészés között tényszerű kapcsolat van (Windt, Póczik, Fehér, Dunavölgyi & Jagusztin, 2008; Shelley, 2014). Ennek során a vándorokat az embercsempészés időszaka alatt szintén jelentős sérelmek érik, annak

---

2 Migration Violence at the State Border (MVSB).

elszenvedői (Augustova, Carrapico & Obradovic-Wochnik, 2021), továbbá harmadik azonosítóként az útjuk során egymás sérelmére is követnek el erőszakos cselekményeket (Póczik, 2017).

László Balázs írja le,³ hogy a magyar büntetőjog nem értelmezi a törvényi erőszak fogalmát (URL34), ugyanakkor a hivatalos személy, a közfeladatot ellátó személy, azok támogatója elleni erőszak büntetőjogi tényállását ismeri, azt büntetni rendeli.⁴

A tanulmányomban kutatott és leírt MVSZB eseményekkel összefüggésben az Egészségügyi Világszervezet (WHO) erőszak definícióját alkalmazom, amely szerint „fizikai erő vagy hatalom szándékos, kilátásba helyezett vagy tényleges alkalmazása önmagunkkal, valamely másik személlyel, illetve valamely csoporttal vagy közösséggel szemben, ami ténylegesen vagy nagy valószínűséggel fizikai sérülést, halált, lelki sérülést vagy fejlődési rendellenességet okoz, vagy valamely életszükséglet megvonását eredményezi” (URL3).

A befelé irányuló 21. századi magyarországi rekurrens migráció 20. századi nemzeti történelmi mintái

A magyar, nemzeti migráció historiális előzményeinek vizsgálatakor tényszerűen megállapítható, hogy az 1900-as években több olyan esemény történt, amikor az ország államhatárát nagy létszámban lépték át menekülők. Ezek a jelenségek a jelenkori nemzeti jogértelmezés szerint a menedéjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Met.) 80/A. § (1) bekezdés c) pontja szerinti tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet fogalmi körét fedik le. A jogalkotó a kormánynak adja azt a felhatalmazást, hogy annak fennállása esetén a válsághelyzetet megállapítsa, azt kihirdesse.⁵

3 „A jogelmelet a Különös részi erőszakot (mint elkövetési módot) az Általános részi kényszerrel, a testre gyakorolt, vagyis fizikai kényszerítéssel kapcsolja össze, amely a kényszerítő és a kényszerített közötti, a kényszerítő akaratának a kényszerített magatartásában való megnyilvánulását eredményező viszony. A Legfelsőbb Bíróság (ma: Kúria) gyakorlatában az erőszak valamely személyre közvetlenül ható olyan fizikai erő kifejtése, amely az ellenállást megtöri. A jogirodalom és a gyakorlat – a fenti fogalmi összefüggésből adódóan – a kényszer és az erőszak (és egyébként a fenyegetés) esetében is különbséget tesz akaratot megtörő (vis absoluta) és akaratot hajlító (vis compulsiva) kényszer/erőszak között. A pécsi iskola megállapítása szerint a fizikai kényszerítésben megvalósuló vis compulsiva átmenet a fizikai erőszak és a fenyegetés között. Irányultságát tekintve az erőszak alapvetően, közvetlenül személy vagy dolog ellen irányulhat.”

4 2012. évi C. törvény a büntető törvénykönyvről 310–312. §.

5 41/2016. (III. 9.) Korm. rendelet a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet Magyarország egész területére történő elrendeléséről, valamint a válsághelyzet elrendelésével, fennállásával és megszüntetésével összefüggő szabályokról.

Ilyen történelmi léptékű, ámde tömeges migrációs hatásokat kiváltó esemény volt például a trianoni békediktátumot követő időszak (Gubicza, 2013), Lengyelország 1939. évi, a II. világháború időszakában történt német megszállása, majd az onnan Magyarországra menekülők tízezreinek fogadása (Sallai, 2008).

A II. világháború időszaka alatt és azt követően emberek százezrei (például magyarok, szászok Romániából) menekültek Magyarországra, valamint a frontvonalak mozgása miatt például Ausztriába, Németországba. A történelem egyik szégyenfoltjaként mintegy 800–900 ezer fő került szövetséges vagy szovjet hadifogolytáborba, 490 ezer fő magyar zsidót koncentrációs táborokba hurcoltak, 136 ezer német nemzetiségűt kitelepítettek és 120 ezer főt érintett a szlovák-magyar lakosságcsere (URL4). A II. világháborút követően a Görögországban zajló események miatt jelentős létszámú diaszpóra érkezett Magyarországra (URL5).

Az 1956 őszén lezajlott forradalom következményeként az akkori lakosság mintegy 2%-a kényszerült elmenekülni az országból (Zieck, 2013). A magyarországi demokratizálódás útján, az 1989. augusztus 19-re az államhatárra tervezett Páneurópai Piknik során keletnémet állampolgárok tömege léphetett át Ausztria területére nem ellenőrzött módon (Sallai, 2009). Az 1989. decemberi romániai forradalom következményeként 13 ezer főre becsült személy érkezett országunkba (Sik, 1990), majd a délszláv válság háború sújtotta területeiről érkeztek menekülők hazánkba (Sik, 2007).

A 21. századi geopolitikai környezetben benne volt annak a potenciális lehetősége, hogy Európa egyik legfiatalabb államának polgárai a konfliktusforrások, részleges nemzetközi elismerések és egyéb hatások miatt jelentős létszámban hagyják el országukat. A koszovói állampolgárok nyugat-európai célú vándorlása szintén érdemi migrációs hatásokat váltott ki Magyarország szerbiai viszonylatú határszakaszán (Ilenczfalvi, 2008).

Az 1999. évet követő második koszovói exodus időszakában, 2014. év végén és 2015. esztendő első két hónapjában a nyugat-balkáni migráció egyik meghatározó elemévé vált az ország déli, szerbiai határszakaszán a koszovói állampolgárságú menekültek számának növekedése (Biedermann, Novák, Szigetvári & Wagner, 2015). Ez a jelenség már részét képezte annak a növekvő tendenciájú irreguláris migrációs vándorlásnak, amelyben Magyarország jellemzően tranzit szerepet töltött be (Hárs, 2009). A magyar államhatár egyre markánsabban azonosítható irreguláris migrációs veszélyeztetettsége a belső mintázat változásával szintén dinamikus emelkedett (URL6).

Ezek, valamint az országra gyakorolt geopolitikai és egyéb okok hatásaként bekövetkezett 21. századi migrációs események 2015-ben csúcsosodtak ki. A Magyarországra nehezedett tömeges irreguláris bevándorlás miatti menekültügyi eljárások aránya követte az EU-n belüli kérelmek számát, amely

a jellemző 0,5–2,0% körüli átlagos arányterheléshez képest viszont 2015-ben kiugró, 12,71%-os regisztrációs arányt mutatott (URL7).

A COVID–19 okozta negatív migrációs hatások és a migrációs erőszak megjelenése a magyar államhatáron

Az emberiséget az ismertté vált legősibb történetírások szerint is olyan halálos betegségek sora éri, ritkítja, mint például a himlő különböző típusai, a rüh, a tuberkulózis vagy a kanyaró, ami a világ számos, humánegészségügyileg alacsony védettségű, alacsony vakcinációs arányú országában napjainkban is akut betegséget, pandémiát okozhat. Ezeket a betegeket, a fertőzött hordozókat a vándorlásuk során hurcolják más-más területre, közösségekbe (Meglécz, 2012). Egyetértek azzal a megállapítással, amely szerint az egészségügyi kockázat a migrációhoz (is) köthető olyan elem, amelyre nem elegendő csak nemzeti, hanem szupranacionális szinten is megelőző intézkedéseket kell kialakítani, és azokat indokolt esetben foganatosítani (Bengtsson, Borg & Rhinard, 2018).

Az előző gondolatmenetet folytatva szintén egyetértek azzal, hogy az irreguláris migrációval járó kockázatok egyik korábban kevés figyelemmel kísért jelensége a járványügyi veszély. Az irreguláris migrációt kibocsátó országok (mentál) higiéniés és egészségügyi-szociális ellátórendszerének viszonyai, a vándorlási időszakokra, a tömeges mozgásra és tartózkodásra jellemző, valamint a pszichés és fizikális kimerültséggel járó fertőződési veszélyek halmozottan jelennek meg. Az irreguláris állapotot kísérő tipológiai elemként a hatóság előtt meg nem jelentek látenciája tovább ronthatja a mutatókat. A nem ellenőrzött közösségben akár egyetlen személy is elégséges lehet egy nagyobb méretű járvány kialakulásához, amelynek forrását megállapítani – éppen a rejtőzködés, a mortalitás titka miatt – az illetékes hatóságoknak jelentős időtartam és nehézségek árán lehetséges (Nógrádi, 2016).

Napjainkban is helytálló az a megállapítás, amely szerint Európa gazdaságilag fejlett, magas társadalmi ellátó rendszerű stb. országai kedvelt célpontot jelentenek a Közel-Kelet, Nyugat-Balkán, Észak- és Szubszaharai Afrika országaiból induló vándorok számára (Biedermann, Novák, Szigetvári & Wagner, 2015; Ritecz & Sallai, 2016). A kutatási eredménynek a push és pull faktorok feltárásán túl azért van érdemi kockázatelemzési (Héjja & Kenedli, 2011)⁶ jelentősége is, mert – az

---

6 A kockázatelemzés a felderítési és egyéb releváns adatok, információk, tények, azok közti összefüggések feltárásának, értékelésének rendszeres tevékenysége, amely magába foglalja az információszerzés humán és technikai oldali rendelkezésre állásának, hiányosságainak vizsgálatát is.

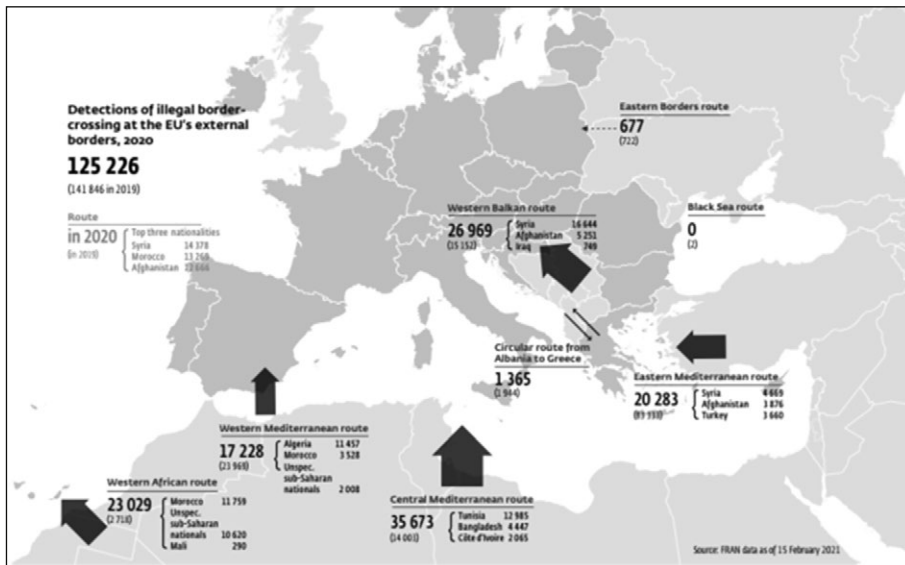
európai célországok lakosságára nézve – ezen területek vándorai jelenhetnek meg a járványügyi rizikófaktorok hordozóiként.

A nyugat-balkáni és részben mediterrán területről áttérő, befelé irányuló irreguláris migráció tipológiai elemei között (például állampolgársági és/vagy nemzetiségi összetétel, nemek aránya, felnőtt kísérő nélkül érkező gyermek és/vagy fiatalok, életkor stb.) érdemi változások azonosíthatók a Magyarország déli határszakaszán, 2015-ben történt migrációs események óta. A változások okai összetettek, mint ahogyan arra egy korábbi tanulmányomban is a kutatási eredmények összegzése alapján rámutatok. Ez arra a szinten kevésbé kutatott elemre is felhívja a figyelmet, amely szerint a COVID-19 globális humán pandémia (URL8) negatív hatásainak csökkentésére egyes – Magyarország esetében irreguláris migrációt kibocsájtó – országok fogvatartottak tízezreit szabadítja a megelőzés egyik eszközeként (Éberhardt, 2021).

Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (továbbiakban: FRONTEX) (URL9) a 2020. év adatait is vizsgált kockázatelemzési értékelésében bemutatja a kialakult főbb irreguláris migrációs irányokat, amelyek közül a nyugat-balkáni érinti (1. számú ábra) Magyarország déli határszakaszát.

1. számú ábra

A nyugat-balkáni és mediterrán irányból érkezett, intézkedés alá vont irreguláris migrációs határátlépők

Forrás: URL10.

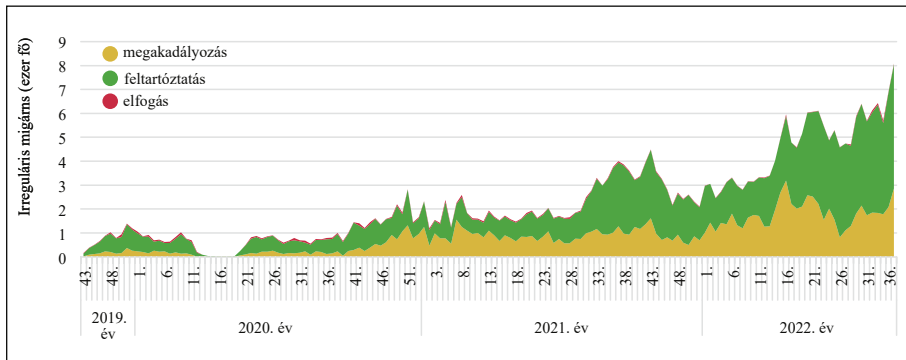

A FRONTEX az elemzési anyagában kiemelte, hogy a korábbi időszakhoz képest 12%-kal kevesebb irreguláris bejutási kísérletet regisztráltak a tagállamok külső határán, ami a legkevesebb 2013. év óta. Ennek okaként a COVID–19 miatt a WHO által is javasolt (Cieleszky & Finszter, 2021) bevezetett állami intézkedéseket azonosítják, aminek érdemi részét képezte a mozgáskorlátozások szabályozása. 2020-ban huzamos időn keresztül jelentősen csökkentek az irreguláris határátlépési kísérletek számai a nyugat-balkáni és a mediterrán irányból is, annak ellenére, hogy a 2019. évi adatok alapján további növekedés volt várható. Ugyanez a csökkenő tendencia volt tapasztalható a veszélyeztetett kategóriák (például nők, gyerekek, idősök, családok) esetében, de a férfi vándorok aránya jelentősen magasabb, mint 2019. évben.

Magyarország déli határszakaszán a FRONTEX prognózisa helytállóan bizonyult, bekövetkezett a COVID–19 miatti mozgáskorlátozások egyik hatásaként a befelé irányuló irreguláris határátlépési kísérletek érdemi csökkenése, minimál adatokon történő stagnálása. A hazai és a külföldi korlátozások enyhítésével, feloldásával ugyanakkor a vándorlási folyamat ismételtelen folytatódott (Gömbös, 2022), annak számszaki adatai a tanulmány készítésének időszakában is emelkedő tendenciát mutatnak.

2. számú ábra

Befelé irányuló irreguláris migrációs kísérletek (2019. 43. hét – 2022. 36. hét)

Forrás: ORFK adatszolgáltatás alapján a szerző saját szerkesztése (URL11–14).

A 2. számú ábra rámutat arra is, hogy az irregulárisan az ország területére bejutni szándékozó vándorok száma dinamikusan növekszik, és a mélységben feltartóztatottak aránya ollóként nyílván növekszik az Ideiglenes Biztonsági Határozárnál (továbbiakban: IBH) megakadályozások számához képest. Ezek a körülmények és a prognosztizálható irreguláris migrációs trend képezhet

alapját annak a kormányzati döntésnek, ami az IBH fizikai védelmének megerősítését,⁷ valamint az államhatár őrzését ellátó állomány létszámának növelését rendelte el.⁸

Az Eurostat által kezelt adatok tanúsága szerint az Európai Unió 32 országában, 2012. és 2021. év között a tagállamok a 3. számú ábra szerinti létszámban fogadtak be menekültügyi kérelmet.

Magyarországon a menekültügyi eljárást kérelmezők száma ebben az időszakban a 4. számú ábra szerinti adatokkal történt. A diagram elemzése rámutat, hogy az irregulárisan az ország területére bejutni szándékozó vagy oda bejutott, de a normatív környezet alapján Szerbia területére visszakísért vándorok száma között jelentős különbség van. Ennek egyik oka lehet a magyar állam által, a befelé irányuló irreguláris migrációt csökkenteni szándékozó úgynevezett hármast pillérből a fizikai akadály és humán erőforrás biztosítása mellett a jogszabályi védelem (például a menekültügyi kérelem benyújtásának újraszabályozásával).⁹

A 3., 4. és 5. számú ábrákon bemutatott adatok további elemzése alapján lehetséges arra következtetésre jutni, amely szerint Magyarország pozíciója továbbra is tranzitállam (Molodikova, 2014), ami a geopolitikai helyzete miatt egyértelműen az egyik kapu a magas ellátási színvonallal bíró más EU-államok célország státuszának elérési útvonalán. Ennél a kapunál viszont az irregulárisan érkező vándoroknak továbbra is az a céljuk, hogy rendészeti ellenőrzés nélkül bejussanak, majd az ország területéről továbbjussanak a célországba.

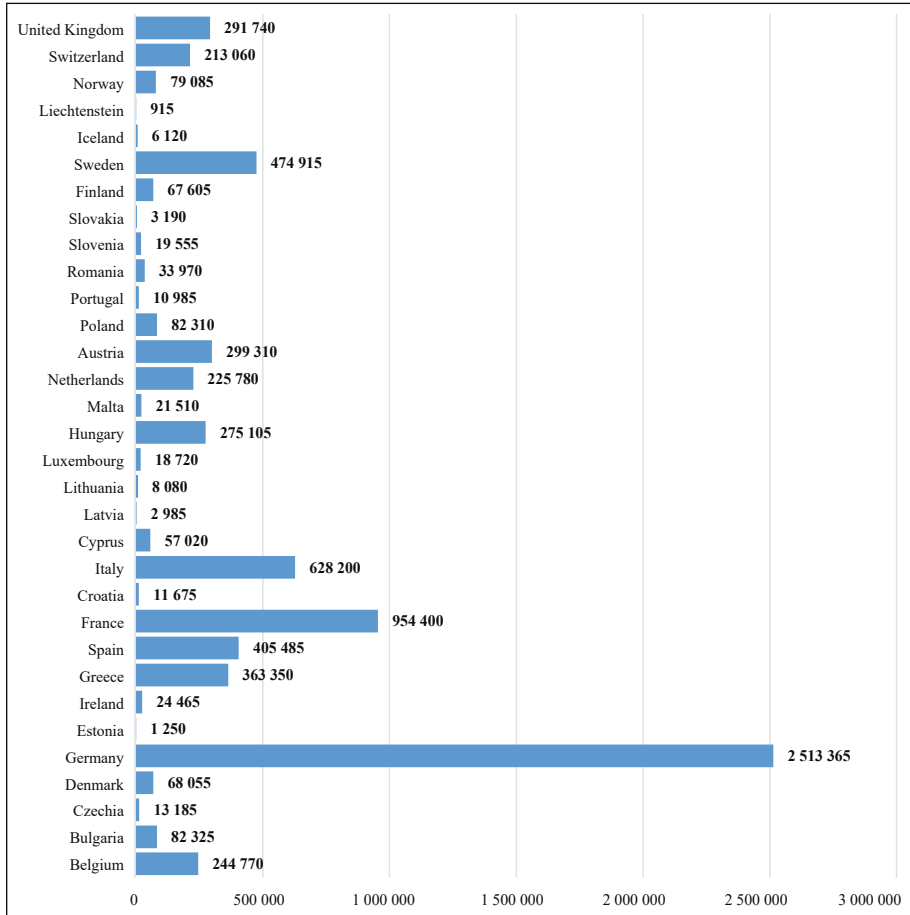
7 1338/2022. (VII. 15.) Korm. határozat az ideiglenes biztonsági határzár kiépítésével, illetve a meglévő határkerítés megerősítésével kapcsolatos intézkedésekről.

8 244/2022. (VII. 8.) Korm. rendelet az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv állományába tartozó szerződéses határvadászokra vonatkozó szabályokról.

9 292/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet a menedékjogi kérelem benyújtására irányuló szándéknyilatkozattal kapcsolatban nagykövetségek kijelöléséről.

3. számú ábra

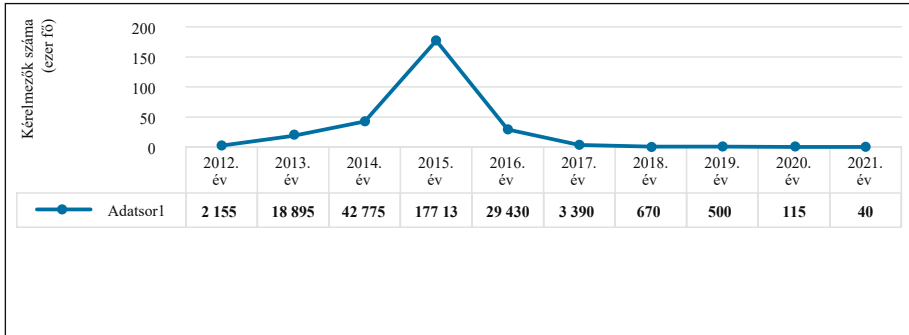
Az Európai Unió 32 ország által befogadott menekültügyi kérelmek a 2012–2021 időszakban

Forrás: Az ábra a szerző saját szerkesztése (URL15).

4. számú ábra

Magyarország által befogadott menekültügyi kérelmek a 2012–2021 időszakban

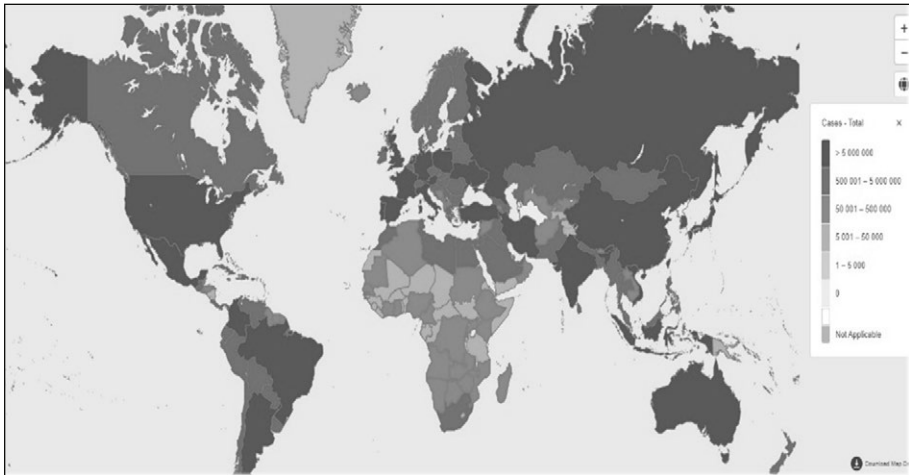

Forrás: A szerző saját szerkesztése (URL15).

Ebben a kockázatos migrációtípusú környezetben okoztak a COVID–19 globális humán pandémia hatásainak megelőzését célzó egyes nemzetállami intézkedések olyan negatív hatásokat, amelyek egyik következményeként a magyar határon megjelent a korábban kevésbé jellemző MSVB.

5. számú ábra

A WHO által kezelt COVID–19 pandémia okozta megbetegedések 2020–2022

Forrás: (URL16).

A rendőrség által kezelt adatok tanúsága szerint 2020. és 2021. esztendőben olyan személyekkel szemben történtek visszakísérések Szerbia területére, akik

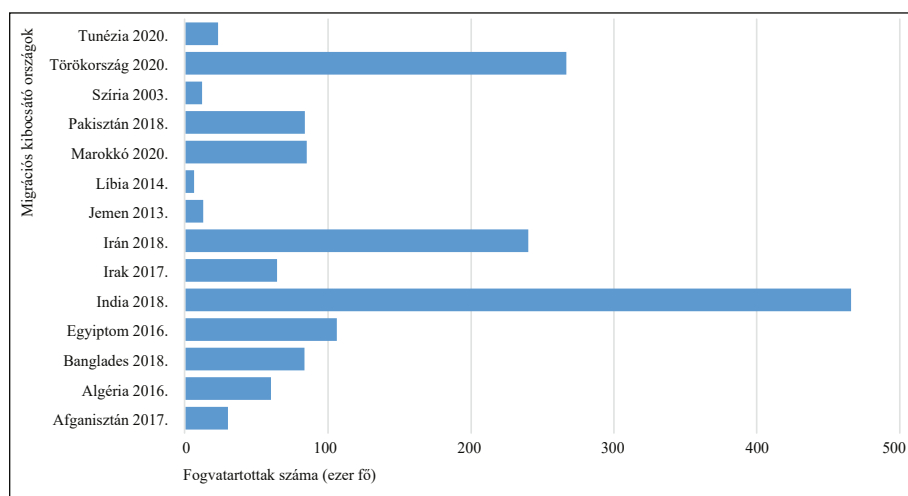
többségükben Tunézia, Törökország, Szíria, Pakisztán, Marokkó, Líbia, Jemen, Irán, Irak, India, Egyiptom, Banglades, Algéria vagy Afganisztán állampolgárai voltak, vagy hiteles személyazonosításra alkalmas közokirat hiányában annak vallották magukat (URL17; URL18).

A sorolt nemzetek által teljesített adatszolgáltatások szerinti években a 6. számú ábra szerint alakultak a fogvatartottak számai (URL19).

A COVID–19 humán járvány 2020. év eleji időszakában nemzetközi szinten is zajlott a kijárási korlátozások alkalmazása, a belső és az államhatáron történő mozgások szigorítása, felfüggesztése. Ezek az intézkedések érintették a migrációs kibocsátó, tranzit- és célországokat egyaránt.

6. számú ábra

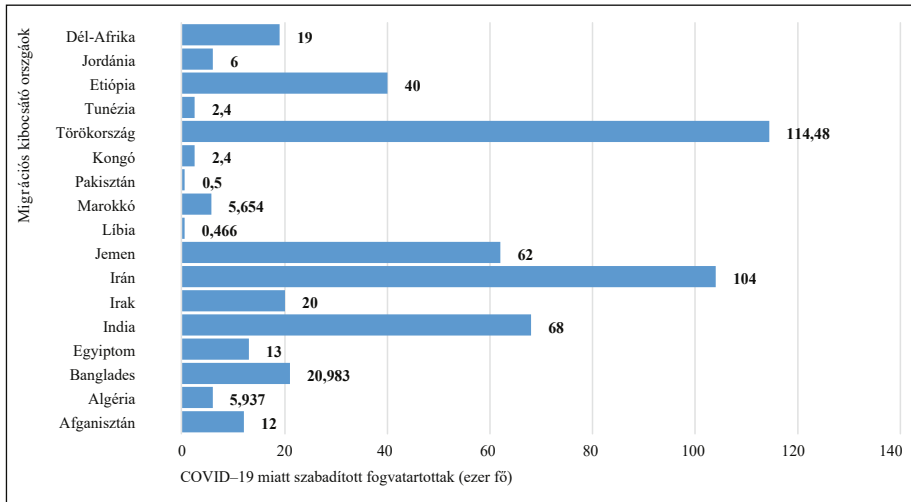
Magyarország esetében (2020–2021. év) érintett főbb migrációs kibocsátó országokban fogvatartott személyek száma

Forrás: A szerző saját szerkesztése (URL17; URL18; URL19).

7. számú ábra

Migrációs kibocsátó országokban a COVID–19 miatt szabadított fogvatartottak száma 2020. évben (ezer fő)

Forrás: Az ábra a szerző saját szerkesztése ([URL22](#); [URL23](#); [URL24](#); [URL25](#); [URL26](#); [URL27](#); [URL28](#); [URL29](#); [URL30](#)).

A humán pandémia megelőzési feladatai között a WHO veszélyeztetettségi csoportokat azonosított (például idősek, fogyatékkal élők, terhes nők stb.). Rendészeti keretek között az egyik legnagyobb kockázati elem a börtönnépesség, a fogvatartottak. Ennek a kritikus elemnek a csökkentése érdekében 2020. március és július időszakában a Föld 53 országában kb. 475 000 fogvatartott szabadítása történt meg. Ugyan ezeket a jogi mechanizmusokat több országban felülvizsgálták, módosították, megszüntették – vagy nem is alkalmazták –, de addigra jelentős volt a szabadítottak száma ([URL20](#); [URL21](#)).

A kivételes szabadlábrahelyezési mechanizmusok között szerepelt például az amnesztia, a kegyelem, a korai vagy ideiglenes szabadlábra helyezés. Ezek a szabadlábra helyezések egyértelműen csökkentették ugyan a COVID–19 terjedését adott közösségekben, ugyanakkor a fogvatartottak szabadítása biztonsági kockázatokat is rejt magában (7. számú ábra).

A gazdaságilag kevésbé fejlett, a szociális hátterét és anyagi biztonságát elveszített személyek előtt egyfajta megoldást jelentett rálepní arra a vándorútra, amelytől az életük jobbra fordulását remélték. Így jelent meg a fogvatartottak járványügyi prevenciók szabadítása mint irreguláris migrációs kibocsátó faktor. Egyúttal megnövekedett az országunkat érintő nyugat-balkáni migrációs

útvonalon érkező vándorok száma, s ez képezhette bázisát az érkezők között annak az erőszaknak, amelynek célja a magyar államhatáron történő bejutás.

Az elvégzett kutatás elemzett adatai alapján tudománytalan lenne azt állítani, hogy akár ezekből az azonosított országokból, akár máshonnan érkező, hiteles és azonosíthatatlan (Éberhardt, 2021) személyazonosság nélküli szabadított mintegy félmillió fogvatartott mindegyike, vagy akár egy része Magyarországon keresztül szeretne eljutni másik célországba.

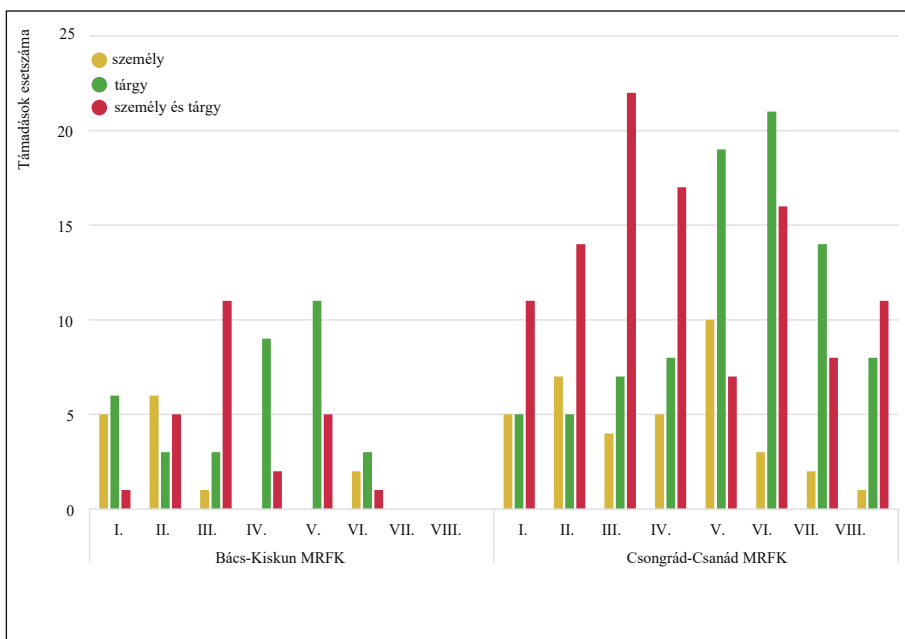
Ugyanakkor a migrációtípológiai elemek vizsgálatával megalapozott lehet az a hipotézis, amely szerint a példaként sorolt országokból érkezhettek, érkehetnek olyan gyökereiket vesztett vándorok, akik nem riadnak vissza az erőszaktól, az államhatár biztonságát őrzők elleni támadástól sem.

Ha csak ezeknek a személyeknek akár csak 1%-a érkezik a térségbe, és a magukkal hozott pszichoszociális állapotukat, taktikai alapokkal is rendelkező támadó célú kommunikációs és cselekvési módszertanukat követendő példaként mutatják a többi érkezőnek, akkor megérthetjük azt a változást, ami a magyar határ szerbiai viszonylatában jelent meg az elmúlt években.

A kutatás során a rendőrség Határrendészeti Főosztálya által biztosított, 2022. évi adatok elemzése során megállapítható (8. számú ábra), hogy a még IBH-val is védett Baranya Vármegyei Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: Baranya MRFK) területén nem következett be MVSB. Az elemzés arra is rámutatott, hogy a Bács-Kiskun megyei Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BKK MRFK) által ellenőrzött határszakaszon alacsonyabb számban (1/3 arányban) észleltek az államhatár túloldaláról elkövetett fizikai erőszakos cselekményeket a Csongrád-Csanád Vármegyei Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: CSCS MRFK) határszakaszához képest a vizsgált időszakban.

8. számú ábra

Magyarország déli viszonylatú határszakaszán bekövetkezett MVSZB támadások 2022. év I–VIII. hónap

Forrás: Rendőrségi adatszolgáltatás alapján a szerző saját szerkesztése.

A BKK MRFK határszakaszán 105 rendőr ellen irányult támadás, amelyek közül egy esetben történt személyi sérülés is. A honvédségi állományból 36 főt érintett támadás és személyi sérülés nem történt. A Fegyveres Biztonsági Őrség (továbbiakban: FBŐ) tagja közül négy főt támadtak meg, személyi sérülés nem történt. A CSCS MRFK esetében 93 rendőrt ért támadás, akik közül öt megsérült. A honvédségi állományból 212 fő ellen történt fizikai támadás, 24 honvédnak okozva sérülést. Az FBŐ tagjai közül két főt támadtak meg, akiknek sérülése nem történt.

Az elkövetők létszáma széles spektrumban mozog az egy főtől, a néhány fős kisebbeken át, a 100 fős nagy létszámú csoportokig.

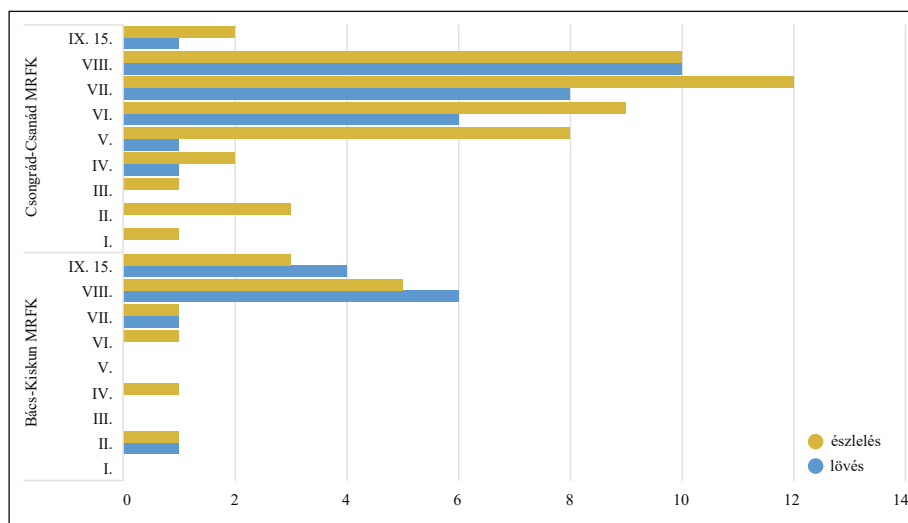
Az elkövetés eszközei szintén nagyon változatosak, annak függvényében, hogy mi vagy ki a cél. Többnyire a túldoldali mozgási útvonalon talált eszközöket, anyagokat használva vagy a célzottan beszerzett tárgyakig szintén széles az lista. Az egyik legegyszerűbb elkövetésként az IBH tetején elhelyezett kamerákat elmozdítják, letörik, sárral vagy festékkel a lenséjét bekenik, a kerítés alatt

alagutat ásnak a bejutáshoz. A kerítést, annak elemeit fémvágókkal szétvágják. Az elkövetők dobálnak mindennel, amivel lehet, például kavics, kő, téglá, üveg vagy fémgolyó, üveg, cserép, fatuskó stb. Súlyos személyi sérüléseket és tárgyi károkat okoznak a nagy tömegű dobált tárgyak, a szolgálati személyeket, járműveket például fémlétrával ütő, dobáló elkövetők. Az elkövetési eszközök között megjelent az alkalmazott könnygáz, a gumilövedék, a riasztófegyvernek vagy lőfegyvernek látszó tárgyak használata is ([URL31](#), [URL32](#), [URL33](#), [URL35](#)).

9. számú ábra

Magyarország déli viszonylatú határszakaszán lövések és lőfegyverek észlelése (eset) 2022. év I–IX. 15.

Forrás: Rendőrségi adatszolgáltatás alapján a szerző saját szerkesztése.

A kapott adatok elemzése alapján ismételten megállapítható, hogy a legveszélyesebb események (9. számú ábra) Baranya MRFK viszonylatában nem történtek. A BKK MRFK és a CSCS MRFK viszonylatában – az értékelt időszakban – mindösszesen 39 esetben kerültek észlelésre az államhatár szerbiai oldalán leadott lövések. Ezeknek az 56%-a a CSCS MRFK szakaszán történt. A lövések esetében történtek egyeslövések, valamint alkalmanként 2–3–4–5 lövés, illetve (feltehetőleg) géppisztolyból leadott sorozatlövés is. Szintén a határ túloldalán, illetve az IBH területén tartózkodó, az MVSB cselekményhez köthető személyeknél 60 lőfegyver (annak tűnő tárgy) észlelése történt. Ezek közül 12 a BKK MRFK (25%), valamint 48 a CSCS MRFK (75%) határszakaszán. Az elkövetők

jellemzően az arcukat eltakarva követik el cselekményüket, megnehezítve az elkövetői azonosíthatóságukat. Az adatok elemzése rámutat arra a tényre, hogy az ilyen típusú, súlyosan erőszakos, az államhatár őrizetét szolgálók életét is veszélyeztető cselekményeket nappali időszakban is elkövetik.

A kutatás során a rendőrség területi szervei által biztosított adatok alapján megállapítható, hogy a Baranya MRFK határszakaszán az elmúlt években károkozással járó cselekmények csak az IBH esetében keletkeztek. Ezeknek a rongálásoknak a javítása keretszerződés alapján történik. A BKK MRFK viszonylatában az IBH rongálásán túl szolgálati gépjárművek és egyéb eszközök rongálása is bekövetkezett. Ezek közül kiemelkedik a 2020. esztendő. A CSCS MRFK által őrzött határszakasz viszonylatában szintén az IBH rongálások, javítások vonnak el jelentős pénzüsségeket. A területi szerv kezelésében lévő szolgálati gépjárműveknél ugyanakkor a másik két szervhez képest kiemelkedő a károkozások összege (2022. évben 63 millió forint). Az adatelemzések összegzéseként megállapítható, hogy a honvédségi eszközök rongálásán túl csak a rendőrség esetében az elmúlt években a MVSZB esetszámainak és agresszivitásával arányosan növekszenek a kárértékek, amelyek éves szinten 100 milliós nagyságrendűek. Ezeknek a rongálásoknak a kármegettérülésének – az elkövető(k) beazonosítása, eljárás alá vonása lehetőségének hiánya miatt – minimális az esélye, a költségek az adott szervezeti elemeket, a rendőrség költségvetését, tulajdonképpen a magyar államot terhelik.

Magyarország déli határszakaszán az elmúlt évtizedben jellemzően az iszlám vallást követő vándorok érkeztek a nyugat-balkáni migrációs főirányban, időszakonként a kelet- és közép-mediterrán főirányokból.

Az iszlám szó arab eredetű és engedelmességet, odaadást, Isten akaratában való megnyugvást jelent. Az iszlám vallás ismeri a migrációt, a vándorlás jelenségét, amelynek kiváltó okaként gazdasági, vallási gondokat, vagy egyszerű áttelepülést jelöl meg. A Korán több migrációs hullámról, vándorlásról tanúskodik a muszlim hit követői között. Engedi, sőt ajánlja az elnyomott és gyenge embereknek, hogy az életterükből a Próféta másik földjére vándoroljanak, amihez azoknak kell segítenie a vándorokat, a menekülőket, akiknek hatalmuk van arra. A modern világ földrajzi határokat, ellenőrző helyeket állított fel és feltételeket határozott meg azért, hogy elossa a nemzeteket és megállítsa a migráció áramlását. Az iszlám tanításában minden ország Istenhez tartozik és minden ember Allah szolgája. Mohamed tanítása szerint a menekülőket meg kell hallgatni, meg kell ismerni, lehetőséget kell nekik biztosítani, hogy a választott környezetükbe integrálódni tudjanak, és ha elfogadják a befogadó nép szabályait, úgy biztosítani kell nekik minden lehetséges segítséget (Saritoprak, 2011).

A Korán tanításainak helyes értelmezése választ adhat arra a kérdésre, hogy a vallás tanítja-e a követőit az olyan erőszakos cselekményekre, mint amilyeneket a szerbiai-magyar viszonylatú határszakaszon tapasztalhatunk. A szent könyv szerint: „*Nincs kényszer a vallásban!*” (2. Szura 256), „*S ki akar, hát higgyen, s ki akar, hát tagadjon!*” (18. Szura 29).

Mégis a tömeg, a migráció, az erőszak, az agresszió az elmúlt években szintén egymás szinonimái lettek Magyarországon és Európa szerte egyaránt, aminek okai kevésbé vezethetők vissza pusztán a felekezeti hovatartozáshoz és ellenséges érzelmekhez, mint inkább akár a politikai célzatú provokációkhoz vagy a szervezett bűnözéshez köthető személyek cselekményeihez (Póczik, 2016).

Összegzés

A forráskutatások egyértelműen visszaigazolták azt a megállapításhoz, amely szerint a vándorok által, az államhatárokat őrzők elleni erőszakos cselekmények nemzetközi szinten is kevésbé kutatott, publikált tárgykör. A Magyarország déli viszonylatú határszakaszára nehezedő irreguláris migrációs nyomás egyik tipológiai elemeként megjelent, mindennapossá vált ez az erőszak az őrök és az eszközök ellen is. Részletes médiaelemző tanulmány vizsgálta a tájékoztatás során alkalmazott kifejezéseket, amelyek között jelzőként ott szerepelt Magyarországon a 2015. esztendőben az „erőszakos”, az „agresszív”, a „veszélyes” migráns kifejezés, ugyanakkor a percepcionált félelmeken túl a tényleges cselekmény a szeptember 15-i esemény kivételével nem volt általános (Boldizsár, Németh, Petrovszki & Szekeres, 2017).

A kutatási eredmények azt a hipotézist is alátámasztották, amely szerint a Magyarország déli határszakaszát érintő nyugat-balkáni irreguláris migrációs főirányban érkező vándorok száma a COVID–19 miatti, szabad mozgást korlátozó intézkedések feloldását követően érdemben növekedtek. Az is tényszerűen megállapítható a hiteles adatszolgáltatások alapján, hogy a vándorok részéről az államhatárt őrzők, valamint az őket támogató eszközök elleni támadások, rongálások száma rendkívül dinamikusán növekszik a provokatív, sértő egyéb megnyilvánulásokon túl. A hivatalos rendőrségi adatok mellett a média is felfigyelt arra a tényre, hogy az államhatár túlföldalán megjelentek lőfegyverek a vándorok között és használják is azokat ([URL36](#); [URL37](#)).

Ezek a lőfegyverhasználatok a kutatási időszakban csak az érkező vándorok között okozott személyi sérülést, halált, ugyanakkor mivel az államhatár közvetlen közelében alkalmazott, a határvonalon átírányuló lövések is dokumentáltak, így csak idő kérdése, hogy mikor éri találat az ott szolgálatot ellátók egyikét.

Arra a kérdésre, hogy hogyan alakulhatott ki ez a helyzet a kiválónak értékelhető magyar-szerbiai államközi kapcsolatok ellenére is? Talán választ adhat „... *a migráció nem Szerbia problémája*” (URL38) politikai irányvonal, valamint a COVID–19 megelőzését támogató, egyes migrációs kibocsátó országok által a fogvatartottak szabadításának, a szervezett embercsempészség tényerésének kombinációja.

Joggal merül fel az a kérdés is, hogyan lehetséges egy ilyen helyzet egy ország államhatárán, amelynek sértetlenségét, az ott szolgálatot ellátók életét, testi épségét megvédeni szuverén jog?

Az államhatár jogellenes átlépésének megakadályozása céljából alkalmazható lőfegyverhasználat szabályozása globális szinten és nemzetállamonként eltérő. Magyarország a „védekező” gyakorlatot alkalmazza. Önmagában az államhatár meg nem engedett módon történő átlépése nem ad felhatalmazást az annak őrzését ellátók részére a személy elleni lőfegyverhasználatra (Lacin, Turkan & Oykum, 2020).

A magyar jogrendben önálló törvények szabályozzák a rendőr, a honvéd jogait és kötelezettségeit, az alkalmazható intézkedéseket, kényszerítő eszközök és a lőfegyverek használati szabályait.¹⁰ Ezek elemzése során megállapítható, hogy a honvédség és a rendőrség esetében eltérő a szabályozás az eszközök és a jogosultságok vonatkozásában is. A rendészeti és katonai célú magyar lőfegyverhasználati szabályozás nemzetközi szinten is igen szigorú. Részletesen szabályozott, tiltó korlátozásokat alkalmaz, amelynek megsértése büntetőjogi felelősséget is felvet (Szabó, 2020).

A tanulmány rámutatott azokra a kevésbé ismert és kutatott problémakörré, amely Magyarország államhatárát, az ott szolgálatot ellátók életét, testi épségét sérti, veszélyezteti. Azok az elemzések és prognózisok helytállóan értékelhetők, amelyek az irreguláris migrációs nyomás tipológiai változására figyelmeztettek. Ezek a tendenciák negatív hatásokat jeleznek előre rövid- és középtávon is, de a problémák hosszútávú, globális szintű kezelése indokolt, amelyeknek a (megelőző) helyzet kezelését a kibocsátó országok területén kell kezdeni, és a tranzit-, valamint a célországok szoros együttműködésével lehetséges csak megvalósítani.

---

10 A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 54. § A rendőr lőfegyvert használhat. A honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2021. évi CXL. törvény 51. A honvéd fegyverhasználat.

Felhasznált irodalom

- Annan, K. (2006). High-Level Dialogue of the United Nations General Assembly on International Migration and Development. *International Migration Review*, 40(4), 93–96. https://doi.org/10.1111/j.1747-7379.2006.051_2.x
- Augustova, K., Carrapico, H. & Obradović-Wochnik, J. (2021). Becoming a Smuggler: Migration and Violence at EU External Borders. *Geopolitics*, 28(2), 619–640. <https://doi.org/10.1080/14650045.2021.1961223>
- Bellwood, P. S. (2015). The Global Prehistory of Human Migration. *John Wiley & Sons*.
- Bengtsson, L., Borg, S. & Rhinard, M. (2018). European security and early warning systems: from risks to threats in the European Union's health security sector. *European Security*, 27(1), 20–40. <https://doi.org/10.1080/09662839.2017.1394845>
- Bernát, A., Fekete, Zs., Sik, E. & Tóth, J. (2019). *Borders and the mobility in Hungary*. Technische Universität Chemnitz Institut für Europäische Studien.
- Biedermann Zs., Novák T., Szigetvári T. & Wagner P. (2015). Küldő országok és a kiáramlás felgyorsulásának egyes okai. In Csuka Gy. & Török Á. (Szerk.), *Az Európába irányuló és 2015-től felgyorsult migráció tényezői, irányai és kilátásai* (pp. 36–44). Magyar Tudományos Akadémia.
- Boldizsár D., Németh K., Petrovszki L. & Szekeres T. (2017). Határzárás: a 2015. szeptember 15-i hét. In Besenyő J. & Miletics P. (Szerk.), *Szemelvények a XXI. századi migráció témaköréből* (pp. 125–126). Honvéd Vezérkar Tudományos Kutatóhely.
- Bruhács J. (1999). *Nemzetközi jog II*. Dialóg Campus.
- Chimienti, M. & Solomos, J. (2011). Social Movements of Irregular Migrants. *Recognition, and Citizenship. Globalizations*, 8(3), 344–345. <https://doi.org/10.1080/14747731.2011.576854>
- Cieleszky P. & Finszter G. (2021). Stílusváltozatok a világ rendészeti járványkezelésében. *Scientia et Securitas*, 2(3), 304–306. <https://doi.org/10.1556/112.2021.00060>
- Csizmadia S. (2009). Az afrikai államhatároktól a határtalan Afrikáig. In Csizmadia S. & Tarrósy I. (Szerk.), *Afrika ma. Tradíció, átalakulás, fejlődés* (pp. 51–75). Publikon Kiadó.
- Éberhardt G. (2019). A migráció, a rendészet, a xenofóbia egymásra gyakorolt hatásai. *Belügyi Szemle*, 67(9), 31–36. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2019.9.2>
- Éberhardt G. (2021). Magyarország az újabb tömeges nemzetközi migráció kapujában. *Belügyi Szemle*, 69(3), 366–368. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2021.3.1>
- Éberhardt G. (2021). A személyazonosítás jelentősége a migrációelméletben. *Rendőrségi Tanulmányok*, 4(2), 26–45.
- Gömbös S. (2022). Rendőrség a koronavírus-járvány elleni küzdelem szolgálatában. *Rendőrség Tudományos Tanácsa*.
- Gubicza J. (2013). Gondolatok a migráció és menekültügy magyarországi megjelenéséről, a határrendészeti feladatairól. In Gaál Gy. & Hautzinger Z. (Szerk.), *A modernkori magyar határrendészet száztiz éve* (pp. 38–46). Magyar Rendészettudományi Társaság.

- Hárs Á. (2009). Nemzetközi migráció a számok és a statisztika tükrében. *Statisztikai Szemle*, 87(7-8), 682–711.
- Hautzinger Z. (2018). A migráció és a külföldiek büntetőjogi megjelenése. *AndAnn Kft.*
- Héjja I. & Kenedli T. (2011). *Az elemző-értékelő munka elméleti és gyakorlati kérdései*. Egyetemi jegyzet. Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem.
- Ilenczfalvi Sz. V. (2008). A koszovói válság lokális és regionális hatása. *Kisebbségkutatás*, 17(1), 594-595. <https://epa.oszk.hu/00400/00462/00037/1534.htm>
- Illés I. (2014). *Határok és határmenti együttműködés Közép- és Délkelet Európában*. <http://www.inco.hu/inco4/innova/cikk2h.htm>
- Krasner, S. D. (1995). Power Politics, Institutions, and Transnational Relations. In Thomas R.-K. (Ed.), *Bringing Transnational Relations Back* (pp. 206–220). Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511598760.009>
- Lacin I. O., Turkan, A. G. & Oykum, E. Y. (2020). Borders and guns: does violent repression impact border violence? *Territory, Politics, Governance*, 8(11), 1–25. <https://doi.org/10.1080/21622671.2020.1840426>
- Meglécz K. (2012). A pandémiák története és kialakulásuk okai. *Hadmérnök*, 7(1), 92–98.
- Molodikova, I. (2014). Hungary and the System of European Transit Migration. In Düvell, F., Molodikova, I. & Collyer, I. (Eds.), *Transit Migration in Europe* (pp. 153–184). Amsterdam University Press. <https://doi.org/10.2307/j.ctt12877m5.10>
- Nógrádi Gy. (2016). Nemzetvédelem szögesdróttal a migrációs válság és a magyar vonatkozásai. *Felderítő Szemle*, 15(1), 13–14.
- Özgün, E. T. (2021). Border Violence and Migrant Subjectivities. *Geopolitics*, 26(3), 791–816. <https://doi.org/10.1080/14650045.2019.1626828>
- Park, R. E. (1928). Human Migration and the Marginal Man. *American Journal of Sociology*, 33(6), 887–889. <https://doi.org/10.1086/214592>
- Póczik Sz. (2016). Nemzetközi migráció, biztonságpolitika, biztonság. In Glied V., Tarrósy I. & Vörös Z. (Szerk.), *Migráció a 21. században* (pp.129–131). Publikon Kiadó.
- Póczik Sz. (2017). A jelenkori nemzetközi migráció egyes speciális kriminológiai vonatkozásai. In Sabjanics I. (Szerk.), *Modernkori népvándorlás. A migráció komplex megközelítése* (pp. 57–71). Dialóg Campus.
- Ritecz Gy. & Sallai J. (2016). *A migráció trendjei, okai és kezelésének lehetőségei 2.0*. Hanns Seidel Alapítvány.
- Sallai J. (2004). *Az államhatárok*. Press Publica.
- Sallai J. (2008). *Forró ősz a lengyel–magyar határon, 1939. Gorąca jesień na granicy polsko-węgierskiej, 1939*. Újpesti Lengyel Kisebbségi Önkormányzat.
- Sallai J. (2009). Vasfüggőny a magyar államhatár mentén. *Közép-Európai Közlemények*, 7(2), 121–127.
- Saritoprak, Z. (2011). *The Qur'anic Perspective on Immigrants: Prophet Muhammad's Migration and Its Implications in Our Modern Society*. John Carroll University.

- Sassen, S. (2005). Regulating Immigration in a Global Age: A New Policy Landscape. *Parallax*, 11(1), 35–45. <https://doi.org/10.1080/1353464052000321083>
- Shelley, L. (2014). *Human Smuggling and Trafficking into Europe. A Comparative Perspective*. Migration Policy Institute.
- Sik E. (1990). Erdélyi menekültek Magyarországon. In Andorka R., Kolosi T. & Vukovich Gy. (Szerk.), *Társadalmi riport* (pp. 516–533). TÁRKI.
- Sik E. (2007). A menekültügy születése, felnövekedése és az ártatlansága elvesztése. In Kósá-né Kovács M. & Pető A. (Szerk.), *Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok Magyarországon 2007-ben* (pp. 259–270). Napvilág Kiadó – Táncsics Mihály Alapítvány.
- Szabó Cs. (2020). *Kihívás és kockázat. Az államok XXI. századi hazai és nemzetközi kihívásai a fegyver-igazgatás vonatkozásában*. Nemzeti Közszolgálati Egyetem.
- Windt Sz., Póczik Sz., Fehér L., Dunavölgyi Sz. & Jagusztin T. (2008). Nemzetközi migráció – nemzetközi kockázatok. *Magyar Tudomány*, 169(9), 1095–1107.
- Zieck, M. (2013). The 1956 Hungarian Refugee Emergency, an Early and Instructive Case of Resettlement. *Amsterdam Law Forum*, 5(2), 45–63. <https://doi.org/10.37974/ALF.250>

A cikkben található online hivatkozások

- URL1: *A migráció fogalmának IOM által történő értelmezése, amelynek alapja a United Nations (1970) Methods of measuring internal migration (United Nations Publications, Sales No. E.70.XIII.3)*. <https://www.iom.int/who-is-a-migrant>
- URL2: *A migráció fogalmának EU által történő értelmezése*. https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/glossary_search/migration_en
- URL3: *World report on violence and health*. https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/42495/9241545615_eng.pdf
- URL4: *A vándorlás (migráció)*. <http://mek.niif.hu/02100/02185/html/207.html>
- URL5: *Befogadás vagy kirekesztés?* <https://mult-kor.hu/befogadas-vagy-kirekesztes---menekultek-a-magyar-tortenelemben-20150911?pldx=5>
- URL6: *FRONTEX kockázatelemzés 2020*. https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Risk_Analysis/Annual_Risk_Analysis_2020.pdf
- URL7: *EU tagállamok által befogadott menekültügyi kérelmek*. https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=migr_asyappctza&lang=en
- URL8: *WHO tájékoztató oldal a COVID-19 globális humán pandémiával összefüggésben*. https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019?adgroupsurvey={adgroupsurvey}&gclid=CjwKCAjw4JWZBhApEiwAtJUN0Pye4IZvohYrLznB8vJNwdsKS2Rn-ziaTedhids3obzaVMCV68CQO_RoCACsQAvD_BwE
- URL9: *FRONTEX tevékenysége*. <https://frontex.europa.eu/about-frontex/who-we-are/origin-tasks/>
- URL10: *Risk Analysis for 2021*. https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Risk_Analysis/Risk_Analysis_2021.pdf

- URL11: *Illegális migráció alakulása – heti bontásban (2019. 43.-52.)*. <https://cutt.ly/KVpyQ9S>
- URL12: *Illegális migráció alakulása – heti bontásban (2020.)*. <https://cutt.ly/AVpyzQg>
- URL13: *Illegális migráció alakulása – heti bontásban (2021.)*. <https://cutt.ly/BVpygDx>
- URL14: *Illegális migráció alakulása – heti bontásban (2022. 1.-36.)*. <https://cutt.ly/XVpyuqj>
- URL15: *EUSTAT – befogadott menekültügyi kérelmek (2012.-2021.)*.
http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=migr_asyappctza&lang=en&source=-post_page
- URL16: *WHO által kezelt adatok a COVID-19 megbetegedésről*. <https://covid19.who.int/>
- URL17: *Rendőrség által kezelt határrendészeti adatok (2020. év)*. https://www.police.hu/sites/default/files/HatarrendeszetSK%202020_12.pdf
- URL18: *Rendőrség által kezelt határrendészeti adatok (2021. év)*. https://www.police.hu/sites/default/files/HatarrendeszetSK%202021_12.pdf
- URL19: *Migrációs kibocsájtó országokban fogvatartottak száma*. <https://www.prisonstudies.org/world-prison-brief-data>
- URL20: *Az Egyesült Királyságban felfüggesztették a COVID-19 miatti szabadításokat*. <https://www.theguardian.com/society/2020/apr/18/uk-coronavirus-prison-plan-suspended-after-six-mis-takenly-released>
- URL21: *Pakisztán felfüggesztette az óvadék ellenében történő szabadítás lehetőségét a pandé-miára hivatkozva*. <https://www.amnesty.org/en/documents/asa33/3422/2020/en/>
- URL22: *Global Prison trends 2021*. <https://cdn.penalreform.org/wp-content/uploads/2021/05/Global-prison-trends-2021.pdf>
- URL23: *Szabadítások Afganisztánban*. <https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/covid-19-afghan-istan-pardons-over-12-000-prisoners/1820251>
- URL24: *Szabadítások Kongóban*. <https://www.aljazeera.com/news/2020/4/30/overcrowded-drc-prisons-ticking-time-bomb-for-covid-19-pandemic>
- URL25: *Marokkó, Algéria, Tunézia és Líbia által szabadított fogvatartottak*. <https://the arab-weekly.com/maghreb-governments-urged-release-prisoners-prevent-more-covid-19-contagion>
- URL26: *Fogvatartottak szabadítása Bangladesben*. <https://www.penalreform.org/blog/relea-sing-20000-people-from-prison-in-bangladesh-in/>
- URL27: *Fogvatartottak szabadítása Egyiptomban*. <https://www.hrw.org/news/2020/07/20/egypt-apparent-covid-19-outbreaks-prisons>
- URL28: *Fogvatartottak szabadítása Irakban*. <https://www.middleeastmonitor.com/20200424-iraq-releases-20000-prisoners-amid-fears-of-spread-of-coronavirus/>
- URL29: *Líbiában szabadítottak száma*. <https://www.aljazeera.com/news/2020/3/30/libya-frees-more-than-450-prisoners-to-stem-spread-of-coronavirus>
- URL30: *Pakisztánban szabadítottak száma*. <https://www.aa.com.tr/en/latest-on-coronavi-rus-outbreak/covid-19-pakistans-top-court-halts-prisoner-release/1784906>
- URL31: *MVSB támadások a határt őrzők ellen*. <https://youtu.be/EmzljKq5L80>
- URL32: *MVSB támadás a bácsborsodi határszakaszon*. <https://hirado.hu/belfold/cikk/2022/01/23/fagyott-folddarabokkal-dobaltak-a-migransok-a-keritest-vedo-magyar-rendoroket-video>

- URL33: *Rendőrségi MVSZ bemutató tájékoztatás.* <https://www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/hatarrendeszet/ma-van-az-ev-168-napja-es-mar-238-esetben>
- URL34: *László Balázs: Az erőszakos magatartás értelmezése.* <https://ujbtk.hu/dr-laszlo-balazs-eroszak-eroszakos-magatartas-szemely-elleni-eroszakos-cselekmény-ertelmezési-kerdesek-a-csekely-sulyu-tomegesen-elofordulo-buncselekmények-koreben/>
- URL35: *Szolgálatban a határvadászok.* <https://fb.watch/fY5yg54dfR/>
- URL36: *Migránsszámolás a makkhetesi erdőben.* <https://cutt.ly/LBsUqZ3>
- URL37: *Ismét migránsok lövöldözhetnek Horgosnál.* <https://www.bama.hu/orszag-vilag/2022/08/ismet-migransok-lovoldozhettek-horgosnal>
- URL38: *A migráció nem Szerbia problémája.* <https://www.rts.rs/page/stories/sr/story/9/politika/2263361/vucic-izbeglicka-kriza-samo-odlozena-nikako-resena.html>

Alkalmazott jogszabályok

1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről
2007. évi LXXX. törvény a menedékjogról
2007. évi LXXXIX. törvény az államhatárról 1. § Magyarország államhatára
2012. évi C. törvény a büntető törvénykönyvről
2021. év CXL. törvény a honvédelemről és a Magyar Honvédségről
- 41/2016. (III. 9.) Korm. rendelet a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet Magyarország egész területére történő elrendeléséről, valamint a válsághelyzet elrendelésével, fennállásával és megszüntetésével összefüggő szabályokról
- 244/2022. (VII. 8.) Korm. rendelet az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv állományába tartozó szerződéses határvadászokra vonatkozó szabályokról
- 292/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet a menedékjogi kérelem benyújtására irányuló szándéknyilatkozattal kapcsolatban nagykövetségek kijelöléséről
- 1338/2022. (VII. 15.) Korm. határozat az ideiglenes biztonsági határzár kiépítésével, illetve a meglévő határkerítés megerősítésével kapcsolatos intézkedésekről

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

- Éberhardt G. (2023). Migrációs erőszak az államhatáron. *Belügyi Szemle*, 71(8), 1437–1461. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2023.8.6>